

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1177/2018
12.06.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић, Бранислава Босиљковића, Споменке Зарић и Биљане Драгојевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., улица/..., ..., чији је пуномоћник Горан Живковић, адвокат из ..., улица, против тужене Републике Србије – Министарство одбране, коју заступа Војно правобранилаштво, Београд, улица Бирчанинова број 5, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Новом Пазару Гж број 852/17 од 12.10.2017. године, у седници одржаној дана 12.06.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ предлог тужиоца за одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној у смислу члана 404. ЗПП.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Вишег суда у Новом Пазару Гж број 852/17 од 12.10.2017. године и пресуда Првог основног суда у Београду П број 11877/10 од 05.07.2012. године, у делу којим је одбијен захтев за исплату законске затезне камате, тако што се обавезује тужена Република Србија – Министарство одбране, да тужиоцу АА из ... – ..., на досуђене месечне износе накнаде штете из става првог изреке првостепене пресуде, исплати законску затезну камату почев од дана доспелости сваког појединачног месечног износа одређеног ставом трећим изреке првостепене пресуде, па до 15.12.2007. године, као дана подношења тужбе.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена Република Србија – Министарство одбране да тужиоцу АА накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 96.000,00 динара.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П број 11877/10 од 05.07.2012. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на основу накнаде материјалне штете због изгубљеног издржавања исплати појединачне месечне износе ближе наведене у ставу првом изреке ове пресуде, и то сваки са законском затезном каматом почев од дана 16.02.2007. године, као дана подношења тужбе, па до коначне исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу

накнади трошкове поступка у износу од 95.500,00 динара. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца против тужене, у делу којим је тражена исплата законске затезне камате на потраживања доспела у периоду од 03.05.1992. године до 31.12.1993. године, и то за период почев од 24.01.1994. године, па до 15.02.2007. године, као и за потраживања доспела у периоду октобра 1997. године до децембра 1999. године, а за период почев од доспелости сваког појединачног месечног потраживања, па до 15.02.2007. године, као дана подношења тужбе. Ставом четвртим изреке, констатовано је да је повучена тужба тужиоцу у делу којим је тражена исплата износа по овом основу преко износа који су досуђени ставом првим изреке другостепене одлуке, са припадајућом каматом.

Пресудом Вишег суда у Новом Пазару Гж број 852/17 од 12.10.2017. године, одбијене су као неосноване жалбе тужиоца и туженог и потврђена је пресуда Првог основног суда у Београду П број 11877/10 од 05.07.2012. године у ставу првом и другом изреке.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у делу којим је потврђена првостепена пресуда којом је одбијен захтев за исплату законске затезне камате за период почев од доспелости сваког појединачног месечног потраживања на име накнаде штете због изгубљеног издржавања, па до дана подношења тужбе, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, предлажући да се о ревизији одлучује као изузетно дозвољеној због потребе уједначавања судске праксе.

Врховни касациони суд је закључио да су испуњени услови из члана 404. ЗПП за одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној, ради уједначавања судске праксе, будући да је Врховни касациони суд у својим ранијим одлукама заузео другачији став по питању доспелости права на исплату законске затезне камате на износе накнаде штете на име изгубљеног издржавања.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11), Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредбе парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Из разлога наведених у делу пресуде који се не побија ревизијом, произлази да је тужиоцу признато право на накнаду штете у висини изгубљеног издржавања у смислу одредби чланова 185. и 189. Закона о облигационим односима, а због погибије сина у ратним дешавањима 1992. године и то у висини разлике између износа које је на име издржавања примао од свог сина и износа које прима по основу инвалидске породичне пензије. Одлуку о законској затезној камати на износе досуђене на име накнаде штете због изгубљеног издржавања, судови су засновали на одредби члана 277. Закона о облигационим односима, сматрајући да право на законску затезну камату тужиоцу припада од дана подношења тужбе.

Основано се у ревизији указује да се овакво ставновиште судова заснива се на погрешној примени материјалног права.

Наиме, према одредби члана 186. Закона о облигационим односима, обавеза накнаде штете сматра се доспелом од тренутка њеног настанка. Када је у питању накнада штете због изгубљеног издржавања, у конкретном случају, дан доспелости потраживања по овом основу је први дан у месецу за претходни месец, изузев у периоду од 19.04.1992. године до 31.12.1993. године, када се има рачунати као датум доспелости 24.01.1994. године, када је уведен нови динар, а све из разлога познатих инфлаторних токова у то време.

Како је одлука о законском затезној камати донета уз погрешну примену материјалног права, то је иста преиначена и законска затезна камата досуђена је почев од 24.01.1994. године, када су у питању потраживања настала у периоду од 03.05.1992. године до 31.12.1993. године, док је за остала потраживања ван тог периода, законска затезна камата досуђена почев од 01-ог у наредном месецу за претходни месец.

Имајући изнето у виду одлучено је као у ставу првом изреке, применом одредбе члана 416. став 1. ЗПП.

Тужена је обавезана да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 96.000,00 динара, који трошкови обухватају трошкове за састав ревизије од стране адвоката у износу од 12.000,00 динара на основу Тарифног броја 13 Тарифе о наградама и накнадама за рад адвоката („Службени гласник РС“ број 121/12) као и трошкове судске таксе за ревизију у износу од 33.600,00 динара према Тарифном броју 1 Таксене тарифе Закона о судским таксама („Службени гласник РС“ број 28/94...116/15) и судске таксе за одлуку по ревизији у износу од 50.400,00 динара, према Тарифном броју 2 исте тарифе.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић